

Y DEYRNAS UNEDIG!

45 MUNUD-LAWR

- Defnyddio mapiau o'r byd, atlasau a globau i adnabod y Deyrnas Unedig, yn ogystal â'r gwledydd, cyfandiroedd a chefnforoedd sy'n cael eu hastudio yn y cyfnod allweddol yma.
- Defnyddio cyfeiriadau cwmpawd syml (Gogledd, De, Dwyrain a Gorllewin) ac iaith leoliadol a chyfeiriadol [er enghraifft, pell ac agos; chwith a dde], i ddisgrifio lleoliad nodweddion a llwybrau ar fap.
- Lleoli gwledydd y byd, gan ddefnyddio mapiau i ganolbwyntio ar Ewrop (gan gynnwys lleoliad Rwsia) a Gogledd a De America, gan ganolbwyntio ar eu rhanbarthau amgylcheddol, nodweddion allweddol ffisegol a dynol, gwledydd a dinasoedd mawr.
- Deall a chymhwyso egwyddorion diet iach ac amrywiol.

AMCAN DYSGU

- Cyflwyniad pwynt pwêr ar gyfer y wers.
- Casgliad o frocoli yn cynnwys rhai traddodiadol a brocoli blaguro piws, os mewn tymor.
- Clip YouTube - <https://www.youtube.com/watch?v=FlzylbmyM78>
- Papur A4 / A3 i greu poster.

ADNODDAU

1. Os yw'n berthnasol, ailadroddwch y wers flaenorol a phwyntiau daearyddol, gan ofyn i'r plant rannu rhywfaint o'r wybodaeth a ddysgwyd ganddynt a lleoli'r ardal ar fap o'r byd.
2. Ble chi'n meddwl mae hwn?
3. Beth ydych chi'n ei wybod yn barod am y Deyrnas Unedig?
4. Gofynnwch i'r plant leoli y pedwar gwlad sy'n rhan o'r Deyrnas Unedig.
5. Gofynnwch i'r plant ddefnyddio atlas neu fap i enwi'r dŵr o gwmpas y DU.
6. Trafodwch gyda'r plant am y math o fwyd mae'r DU yn cael ei adnabod amdano:

Mae gan y DU dreftadaeth fwyd amrywiol sydd wedi cael ei dylanwadu dros y canrifoedd gan lawer o wahanol ddiwylliannau. Yn yr hen amser, dylanwadwyd ar fwyd Prydeinig gan y Rhufeiniaid ac yna yn y canol oesoedd gan y Ffrancwyr. Yn oes y Tuduriaid, arweiniodd y cynnydd mewn masnach a darganfod tiroedd newydd at gynnydd mewn bwydydd newydd, fel sbeisys o'r Dwyrain Pell, coffi a choco o Dde America, siwgr o'r Caribî a the o India. Dechreuwyd tyfu tatws o America hefyd.

Cig eidion rhost gyda phwdinau Swydd Efrog, cig oen Cymreig, pysgod a sglodion, treiffl - dyma'r ryseitiau y mae pawb yn eu cysylltu â'r DU. Ond fel y wlad, sy'n newid ac yn esblygu'n gyson, felly hefyd bwyd y DU. Mae gan y DU gysylltiadau sefydledig ledled y byd ac adlewyrchir hyn yn y bwydlenni amlddiwylliannol sydd i'w gweld ledled y wlad heddiw. Mae prydau fel Cyw lâr Tikka Masala a Llysiau Balti bellach hefyd yn rhan o ddiwylliant bwyd y DU.

BRASLUN Y WERS

PARHAU

Mae Brocoli yn 'gnwd tymor cŵl', sy'n golygu bod yr hinsawdd (ddim yn rhy eithafol) yn y DU yn berffaith ar gyfer tyfu'r llysieuyn maethlon hwn. Mae'n llawn fitaminau ac er ein bod fel arfer yn prynu pen y brocoli mewn siopau, gall y dail fod yn flasus iawn hefyd. Mae gwneud y gorau o'r planhigyn cyfan hefyd yn helpu i leihau gwastraff bwyd.

Gweithgaredd

1. Daeth Brocoli i America am y tro cyntaf gan y sefydlwr Thomas Jefferson a oedd wrth ei fodd â garddio a llysiau Eidalaid, ond Arlywydd yr Unol Daleithiau nad oedd yn gymaint o edmygwr oedd George H. W. Bush a honnodd yn enwog na fyddai'n ei fwyta rhagor. Dechreuodd llawer o bobl anfon brocoli i'r Tŷ Gwyn i argyhoeddi'r Arlywydd Bush ei fod yn iach ac yn flasus! Gofynnwch i'r plant ydyn nhw'n gwybod pwy yw Thomas Jefferson a George H. W. Bush, a thrafodwch eiriau fel "sefydlwr", "Llywydd" a "Y Tŷ Gwyn".
2. Gofynnwch i'r plant feddwl am ddadl sy'n esbonio pam y dylem fwyta mwy o frocoli a pham ei fod yn dda i ni.
3. Trafodwch gyda'r plant pa lysiau eraill y gallwn ni greu ymgyrch ar eu cyfer i gael mwy o bobl i'w hoffi nhw.
4. Gall y plant ysgrifennu hyn fel hysbyseb neu greu poster yn annog plant arall yn yr ysgol i drio brocoli yn esbonio pam ei fod yn dda i'n iechyd ni.

Llenwi'r wybodaeth o'r wers ar y map

O'r wybodaeth sydd wedi cael ei rannu yn y wers heddiw, cwblhewch y blwch ar fap y byd y plant sy'n berthnasol i'r DU.

BRASLUN Y WERS

- Gall y plant greu ymgyrch ar gyfer llysiau eraill er mwyn perswadio eu ffrindiau i geisio eu mwynhau.
- Gallai'r plant ddefnyddio brocoli i greu eu gwaith celf eu hunain.

GWEITHGAREDDAU PELLACH / GWAITH CARTREF

**Y DEYRNAS
UNEDIG**

AM FWY O ADNODDAU ADDYSG ARBENNIG EWCH I:

EATTHEMTODEFEATTHEM.COM

© Veg Power CIC 2024

